

Dosarul nr. 2ra-643/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud.: C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

D E C I Z I E

19 august 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Victor Saranciuc,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Victor Saranciuc împotriva IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, IMSP Asociația Medicală Teritorială Ciocana, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, Agenția Teritorială Centru a CNAM și Ion Șeicanu cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Victor Saranciuc și s-a menținut hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 15 iunie 2018, Victor Saranciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, IMSP Asociația Medicală Teritorială Ciocana, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, Agenția Teritorială Centru a CNAM și Ion Șeicanu cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 07 iunie 2017 acesta, acuzând dureri (constipație a colonului), s-a adresat la Asociația Medicală Teritorială Ciocana, unde medicul de familie i-a recomandat să apeleze la serviciul medicilor de urgență, ceea ce a și făcut. Ulterior, a fost transportat la IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime” unde medicii, în locul acordării primului ajutor medical (xxxx), au întreprins alte măsuri (xxxxxx), acționând neprofesional și iresponsabil. În scurt timp, a fost trimis acasă, fiindu-i recomandat să ea un taxi, asta în timp ce reclamantul practic a fost lipsit de posibilitatea de a se deplasa de sine stătător.

Victor Saranciuc a specificat că a doua zi, a apelat la ajutor pe unul din

anunțurile ziarului „xxxxx” întrucât era a șasea zi de criză (xxxx). Înțelegând că s-a produs un confuz, consultându-se pe telefon cu un medic cunoscut, la xx iunie xxxx, s-a deplasat la IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime” unde medicii au imitat xxxxx xxxxx, iar pentru a înlătura xxxxxx l-au trimis la Asociația Medicală Teritorială Ciocana. În tot acest timp a fost într-o stare psihologică de nedescris, fiind umilit, se afla pe muchia izbucnirii unei crize de nervi, deoarece este xxxx de xx. x, diagnosticat cu xxxx. Faptele descrise au dus la înrăutățirea vădită a stării sănătății sale, reflectându-se negativ asupra întregului xxxxx, acestea toate având ca urmare xxxxxx totală a reclamantului.

Reclamantul a menționat că, la 24 iulie 2017, s-a adresat cu o plângere la CNAM unde a descris toate cele întâmplate, fărădelegile care au loc în instituțiile medicale, asta în timp ce reclamantul dispune de poliță de asigurare medicală, solicitând să se ia atitudine față de calitatea serviciilor medicale acordate reclamantului în cazul descris. La 28 august 2017, a primit răspuns de la CNAM, prin care a fost informat despre faptul că prin ordinul CNAM nr. xxx-d din xx iulie xxxx s-a efectuat investigarea cazului clinic descris de către reclamant, unde s-a constatat că IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime”, Asociația Medicală Teritorială Ciocana, la acordarea primului ajutor medical, nu au respectat normele pct. 30 alin.(9) și 99 alin.(7) din ordinul Ministerului Sănătății nr. 596/404 din 21 iulie 2016 - Normele metodologice de aplicare a programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

Victor Saranciuc a invocat că în temeiul faptelor constatate, CNAM a înaintat un demers față de IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime”, Asociația Medicală Teritorială Ciocana IP, pentru a întreprinde măsurile corespunzătoare față de persoanele vinovate, astfel comunicându-i-se că CNAM va întreprinde toate măsurile necesare pentru soluționarea faptelor constatate în corespundere cu legislația în vigoare și admiterea cerințelor beneficiarilor sistemului asigurărilor medicale obligatorii.

Reclamantul a mai indicat că, la 24 ianuarie 2018, a primit răspuns de la administrația IMSP Spitalul Clinic Municipal ”Sfânta Treime”, prin care i s-a comunicat că petiția a fost examinată în comisie, la ședința medicilor de gardă și a fost admonestat medicul urolog Ion Șeicanu, care a încălcat normele de conduită și tactică, iar reclamantul, în urma acțiunilor acestui medic a rămas să se deplaseze xxxxx. Ulterior, la 29 ianuarie 2018, Asociația Medicală Teritorială Ciocana IP, i-a expediat răspunsul la petiția sa, precum că au constatat incoincidența datei solicitării medicului de familie din fișa de ambulatoriu și Registru de înregistrare a solicitărilor medicului la domiciliu fapt explicat de către medicul de familie prin posibilitatea tehnică de a avea acces la domiciliul reclamantului și consultul prin telefon.

Victor Saranciuc a relatat că i-a fost produsă o xxxxx xxxxx xxxx: batjocura și tratamentul inuman față de o persoană cu xxxxx, atitudinea nepăsătoare a lucrătorilor medicali față de suferințele omului aflat în stare de durere fizică, i-au tulburat și mai grav sănătatea. A ajuns să fie xxxxx total în urma suferințelor fizice și psihice produse, a acțiunilor necorespunzătoare întreprinse de lucrătorii medicali, cât și a inacțiunilor acestora.

Reclamantul a solicitat încasarea din contul pârâților a prejudiciului moral în sumă de 50000 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

acțiunea înaintată de Victor Saranciuc s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 91, 95-98)

La 23 aprilie 2019, Victor Saranciuc, reprezentat de avocatul Stela Odobescu a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Victor Saranciuc și s-a menținut hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 130-137).

La 17 februarie 2020, Victor Saranciuc a declarat recurs împotriva decizie din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate și a hotărârii din 29 martie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului, Victor Saranciuc a invocat că nu a fost citat legal și a fost în imposibilitate de a se prezenta la ședința de judecată pentru a susține cererea de apel. Totodată, a invocat dezacordul cu actele judecătorești contestate, considerându-le neîntemeiate și pasibile de a fi casate.

Mai mult, recurentul a indicat că i-a fost produsă o xxxxx xxxxx xxxx, batjocora și tratamentul inuman față de o persoană cu xxxxxx și atitudinea nepărtinitoare a lucrătorilor medicali, i-a xxxxxx și mai xxxxx xxxx.

Examinând recursul declarat de Victor Saranciuc, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată avocatului recurentului, prin intermediul poștei electronice, la 09 decembrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f.d. 138), iar la 17 decembrie 2019 a fost expediată la adresa electronică liuba.saranciuc@yahoo.ro și recepționată la aceeași dată (f.d. 148).

Astfel, instanța de recurs constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 04 martie 2020, în adresa intimaților și intervenienților accesorii a fost expediată copia cererii de recurs depusă de către Victor Saranciuc, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 153).

La 06 aprilie 2020, IMSP Asociația Medicală Teritorială Ciocana a depus referință la cererea de recurs, solicitând de a fi considerat inadmisibil recursul (f.d. 154-156).

Prin încheiere din 29 iulie 2020 a Curții Supreme de Justiție, cererea dedusă judecătii s-a considerat admisibilă pentru examinare în fond.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție concluzionează despre necesitatea admiterii recursului, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Conform art. 432 alin. (2) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Din materialele cauzei rezultă că, la 15 iunie 2018, Victor Saranciuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva IMSP Spitalul Clinic Municipal „Sfânta Treime”, IMSP Asociația Medicală Teritorială Ciocana, intervenienți accesorii Direcția Generală Asistență Socială și Sănătate a Consiliului municipal Chișinău, Agenția Teritorială Centru a CNAM și Ion Șeicanu cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinare prezentei cauze, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, prin hotărârea din 29 martie 2019 a respins acțiunea înaintată de Victor Saranciuc.

Prin decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea de apel depusă de Victor Saranciuc și s-a menținut hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că deși în acțiunea sa și în

cererea de apel, Victor Saranciuc a invocat că medicii, în locul xxxx xxxxxxxx au întreprins alte măsuri și anume xxxxxx pentru xxxxxxxx, în fișa medicală pentru Departamentul de medicină urgentă nr. xxxxx din xxx iunie xxxx, a fost indicat diagnosticul - xxxxxxxx, iar, alte acuze ale pacientului nu au fost identificate.

Colegiul civil a reținut că din circumstanțele cauzei reiese că la plecarea lui Victor Saranciuc din cadrul serviciului AMU în Unitatea primiri urgente, nu au fost invocate careva obiecții privind starea sănătății, ultimul fiind externat cu recomandări, concluzie privind starea de sănătate și procedurile administrate pacientului, toate acestea fiind expuse în fișele medicale.

Mai mult, instanța de apel a considerat declarative argumentele apelantului referitor la necesitatea încasării prejudiciului moral, or, ținând cont de prevederile art. 1422 Cod civil, prejudiciul moral se compensează numai atunci când a fost cauzat prin fapte ce lezează drepturile personale nepatrimoniale ale persoanei vătămate. Astfel, compensarea prejudiciului moral cauzat prin lezarea drepturilor patrimoniale se admite numai în cazurile expres prevăzute de lege.

La caz, Victor Saranciuc nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care în coroborare ar demonstra temeinicia pretențiilor sale referitoare la compensarea prejudiciului moral, cauzat din culpa lucrătorilor medicali, or, argumentele apelantului invocate atât în prima instanță cât și în instanța de apel, sunt considerate declarative, și invocate doar cu scopul de a se încadra în limitele procedurale.

Instanța de recurs învederează că o astfel de concluzie este una pripită, fapt ce rezultă din nedeterminarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele.

În conformitate cu art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Fiind suverană în privința controlului pe care îl efectuează și având în vedere argumentele care i-au fost prezentate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție a analizat această cerere prin prisma art. 8 din C.E.D.O. În cazul de față, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului a statuat că integritatea fizică și psihologică a persoanelor, implicarea lor în alegerea îngrijirii medicale administrate și consimțământul acestora în acest sens, precum și accesul acestora la informații care să le permită evaluarea riscurilor pentru sănătate la care sunt expuse, intră în domeniul de aplicare al articolului 8 al Convenției sus citate (a se vedea Trocellier vs Franța (dec.), 5 octombrie 2006; S.B. vs România, 23 septembrie 2014, parag. 65).

Din raționamentele date, Înaltele Părți contractante au, în paralel cu obligațiile lor pozitive prevăzute la articolul 2 din Convenție, obligația pozitivă prevăzută la articolul 8.

Așadar, în primul rând, statele au responsabilitatea de a introduce reglementări care să impună spitalelor publice și private să adopte măsuri adecvate pentru

protejarea integrității fizice a pacienților și pe de altă parte, victimele neglijenței medicale trebuie să aibă posibilitatea reală de a accede la proceduri în care ar putea, dacă este cazul, să obțină despăgubiri pentru daune (a se vedea *Benderskiy vs Ukraina*, 15 noiembrie 2007, parag. 61 – 62; *Codarcea vs România*, 2 iunie 2009, parag. 102 - 103; *Csoma vs România*, 15 ianuarie 2013, parag. 41 și 43; și *S.B.*, *ibidem*, parag. 65 - 66).

În același timp, CtEDO a considerat rezonabil să deducă de aici faptul că statele contractante trebuie, în virtutea obligațiilor pozitive, să adopte măsurile normative necesare pentru a garanta ca medicii iau în considerare consecințele previzibile ale unei proceduri medicale planificate asupra integrității corporale a pacienților și să îi informeze din timp pe pacienții respectivi despre consecințe, astfel încât aceștia din urmă să fie în măsură să ia o decizie informată. În special, ca un corolar la aceasta, dacă un risc previzibil de acest tip se concretizează fără ca pacientul să fi fost informat corespunzător și în prealabil de către medici, statul contractant respectiv poate fi răspunzător direct, în temeiul art. 8, pentru omiterea acestei informații (a se vedea *Trocellier*, citată anterior, parag. 4; *Vo vs Franța (Marea Cameră)*, 8 iulie 2004 parag. 89, *Codarcea*, citată anterior, parag. 105).

Sub acesta aspect, art. 15 alin. (1) din Legea cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului prevede că pacientul, sau reprezentantul său poate ataca acțiunile prestatorilor de servicii de sănătate ce au condus la lezarea drepturilor individuale ale pacientului.

Conform art. 17 alin. (1) din aceeași lege, orice persoană care consideră că i-au fost lezate drepturile și interesele legitime prevăzute de prezenta lege este în drept, în vederea protejării lor, să se adreseze în instanța judecătorească competentă.

Prin prisma articolului 18 alin. (1) din legea citată, se deduce că responsabilitatea pentru încălcarea drepturilor individuale, stipulate de prezenta lege o poartă prestatorii de servicii de sănătate.

Conform art. 17 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la ocrotirea sănătății nr. 411 din 28 martie 1995, locuitorii republicii au dreptul la asigurarea sănătății, fără deosebire de naționalitate, rasă, sex, apartenență socială și religie. Acest drept este asigurat prin păstrarea fondului genetic al țării, prin crearea de condiții de viață și muncă, prin garantarea unei asistențe medicale calificate, acordate în conformitate cu exigențele medicinei moderne, precum și prin apărarea juridică a dreptului la ocrotirea sănătății și la repararea prejudiciului cauzat sănătății.

Articolul 20 alin. (1) din aceeași Lege indică asupra faptului că cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de veniturile proprii, li se oferă posibilități egale în obținerea de asistență medicală oportună și calitativă în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem, garantat de stat, de apărare a intereselor populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate acoperirii cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiuni).

Astfel, din materialele cauzei se constată că potrivit fișei medicale pentru Departamentul de medicină urgentă nr. xxxxxx, la xx iunie xxxx ora 17:20, Victor Saranciuc a fost transportat de către serviciul AMU în Unitatea primiri urgențe a instituției cu diagnosticul de trimitere: xxxxxx. Pacientul a fost examinat de către medicul urolog de gardă Ion Șeicanu, care a confirmat același diagnostic și la

prezentarea pacientului în UPU – xxxx xxxxx xxx, în anamneza și examenul clinic, medicul a notat – xxxxxx, stabilindu-i xxxxx, TA-xxx/xx, temperatura - xx Co. Conform diagnosticului stabilit pacientului i s-a efectuat xxxxxxxx xxx xxxxx și s-a xxxxx xx xxx de xxxxx (f.d. 67-69).

Conform fișei medicale pentru Departamentul de medicină urgentă nr. xxxx, la xx iunie xxxx ora 12:25, Victor Saranciuc a fost transportat de către serviciul AMU în Unitatea primiri urgențe a instituției cu diagnosticul de trimitere: xxxx xxxxx, iar la diagnosticul de plecare a fost indicat: xxxxx, xxxxx multiplă xxxxx-xxxxx. Pacientul a fost examinat de către medicul chirurg de gardă Grigore Țara, care la prezentarea pacientului a stabilit diagnoza: xxxxx; xxxxxxx xxxxxxx, prescriindu-i: xxxxx xxxxx (xxxxxxx, grupa xxxxx și xxxxx xxxxx), xxxxxxx xxxxxxx (xxxxxxx), Xx xxxx pe gol, consultațiile xxxxxx și xxxxxx. Medicul a stabilit obiectiv la pacient: TA: xxx/xx, temperatura- xxxx Co, puls - xxx, nr. respirațiilor - xxx. După ce i s-au efectuat x xxxx xxxxxxxx, pacientul cu starea sănătății în xxxxxx, a plecat din UPU cu următoarele recomandări: xxxxxxx, „xxxx” și xxx. (f.d. 61-66).

Potrivit răspunsului nr. 07/10-334/1248 din xx august xxxx, Compania Națională de Asigurări în Medicină, i-a comunicat recurentului despre faptul că în rezultatul efectuării investigației s-a constatat că de către Asociația Medicală Teritorială Ciocana și IMSP SCM „Sfânta Treime”, în timpul acordării asistenței medicale, nu au fost respectate prevederile pct. 30 alin. (9) și 99 alin. (7) ale Normelor Metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobate prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 596/404 din 21 iulie 2016 (f.d. 8).

Ulterior, Victor Saranciuc a expediat o scrisoare IMSP SCM „Sfânta Treime”, prin care a solicitat să fie informat despre măsurile luate cu privire la fiecare vinovat în prestarea serviciilor medicale necorespunzătoare (f.d. 5).

Prin răspunsul nr. 01-13/57 din 24 ianuarie 2018, IMSP SCM „Sfânta Treime” a menționat că pentru a fi elucidate circumstanțele în care au fost admise erori de tactică medicală în cadrul Unității de Primire Urgentă, a fost efectuată ședința medicilor de gardă unde a fost adusă la cunoștință petiția recurentului. Astfel, medicul urolog de gardă Ion Șeicanu, care a încălcat normele de conduită și tactică medicală a fost „admonestat” (f.d. 6).

Conform pct. 30 alin. (9) din ordinul Ministerului Sănătății nr. 596/404 din 21 iulie 2016 cu privire la aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, pentru realizarea volumului de asistență medicală primară prevăzut în Programul unic și prezentele Norme metodologice, conducătorul instituției medico-sanitare respective asigură în toate instituțiile medicale subordonate condițiile necesare prin: organizarea supravegherii, inclusiv la domiciliu, a persoanelor cu maladii cronice, inclusiv a persoanelor nedepasabile.

Iar pct. 99 alin. (7) din același ordin stipulează că conducătorul instituției medico-sanitare spitalicești asigură acordarea asistenței respective în volumul stabilit de Programul unic prin organizarea efectuării în volum deplin a manoperelor medicale specifice, investigațiilor instrumentale și de laborator, consultațiilor specialiștilor, conform indicațiilor medicale prescrise de medicul curant, medicii consultanți și/sau Consiliul Medical pentru maladia de bază, precum și pentru maladiile concomitente stabilite și care influențează rezolvarea cazului.

Astfel, instanța de recurs consideră eronată concluzia instanței de apel despre faptul că sunt lipsite de suport legal argumentele reclamantului/recurentului privind efectuarea de către medic a unor proceduri necorespunzătoare și greșite.

Mai mult, Colegiul civil, comercial și de contencios lărgit al Curții Supreme de Justiție atestă că potrivit Actului de control nr. 06/11-113C din 02 august 2017 efectuat de Compania Națională de Asigurări de Asigurări în Medicină, Direcția Calitate, Evaluare și Control Centru s-a efectuat controlul inopinat la IMSP SCM „Sfânta Treime”, unde s-a constatat că în rezultatul controlului pacientului la prima adresare nu i-au fost acordate serviciile medicale în volum deplin și calitativ în conformitate cu Programul Unic și pe marginea iregularităților constatate s-a atenționat privind neadmiterea pe viitor a cazurilor similare, cu luare de atitudine față de persoanele responsabile (f.d. 73-74).

Iar conform procesului-verbal nr. 1 din 19 noiembrie 2018 al ședinței Comisiei pentru examinarea plângerii xxxxxx Victor Saranciuc în cadrul IMSP SCM „Sfânta Treime” s-a indicat că în discursurile sale membrii comisiei, care a examinat plângerea s-a menționat că în acțiunile medicului Ion Șeicanu, la acordarea asistenței medicale recurentului sau stabilit niște lacune neînsemnate, care de fapt nu cad sub incidența sancțiunilor disciplinare (f.d. 72).

Aici, instanța de recurs învederează că instanța de apel și-a fundamentat soluția pe un material probator incomplet și contradictoriu, ceea ce echivalează cu o nesoluționare justă a cauzei și nu conține o argumentare clară din care să rezulte procesul deliberării și adoptării soluției la care s-a ajuns. Or, în răspunsul din xx ianuarie xxxx a IMSP SCM „Sfânta Treime” este indicat că medicul urolog de gardă Ion Șeicanu a fost admonestat, adică atenționat, iar în procesul verbal din 19 ianuarie 2018 menționat mai sus este indicat că aceste lacune nu cad sub incidența sancțiunilor disciplinare.

În conformitate cu art. 8 alin. (1) din Legea cu privire la drepturile și libertățile pacientului nr. 263 din 27 octombrie 2005, realizarea drepturilor sociale ale pacientului la asistență medicală este determinată de asigurarea accesului echitabil la serviciile de sănătate de cea mai înaltă calitate, pe care societatea o poate garanta cu resursele umane, financiare și materiale disponibile, conform legislației.

Mai mult, art. 42 alin. (1) și (3) lit. a) din Legea cu privire la incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități nr. 60 din 30 martie 2012, statul garantează dreptul persoanelor cu dizabilități la o atitudine respectuoasă și umană din partea prestatorilor de servicii din domeniul sănătății, fără nicio discriminare pe criterii de dizabilitate. Persoanele cu dizabilități au dreptul la: asistență medicală oportună și calitativă în cadrul sistemului asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Totodată, instanța de recurs consideră necesar de a menționa prevederile art. 36 din Legea cu privire la ocrotirea sănătății nr. 411 din 28 martie 1995, care prevede că în cazul stării nesatisfăcătoare a sănătății în urma unei asistențe medicale necorespunzătoare, pacientul are dreptul de a cere efectuarea, în modul stabilit, a unei expertize profesionale, precum și repararea prejudiciului moral și material ce i s-a adus.

În astfel de circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de judecată au dat o apreciere arbitrară probelor prezente la materialele cauzei și nu au analizat adecvat faptele comise de către medicul urolog Ion Șeicanu și prejudiciul cauzat lui

Victor Saranciuc, luând în considerare că acesta este o persoană cu xxxxxxxx.

Mai mult, conform rezultatelor Actului de control nr. 06/11-113C din 02 august 2017 efectuat de Compania Națională de Asigurări de Asigurări în Medicină, Direcția Calitate, Evaluare și Control Centru, investigațiile de rutină, cât și consultația medicilor chirurg și neurolog nu au fost efectuate. În fișa medicală pentru departamentul de medicină urgentă, secția/unitate primiri urgențe, formularul nr. 003-4/c din xx iunie xxxx nu au fost reflectate xxxxxx și examenul clinic. Pacientul a fost trimis la domiciliu cu recomandarea xxxxxx xxxxx xx în teritoriu (f.d.73-74).

La xx iunie xxxx, pacientul a solicitat repetat serviciul de urgență, fiind transportat la IMSP SCM „Sfânta Treime”. În fișa medicală din xx iunie xxxx, în rezultatul examinării medicul a specificat că acuzele menționate primei adresări, xxxxx în xxxxx xxxxxx și xxxxx au apărut de x-x zile (f.d.73-74).

Echipa de control a constatat că la prima adresare a pacientului nu au fost acordate serviciile medicale în volum deplin și calitativ în conformitate cu Programul unic (f.d.73-74).

Conform art. 1398 alin. (1) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 1422 alin. (1) și (2) Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

Conform art. 1423 Cod civil, în vigoare până la 1 martie 2019, mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

În circumstanțele relatate raportate la normele de drept material, se constată temeinicia pretențiilor cu privire la încasarea prejudiciului moral cauzat în urma neacordării serviciilor medicale în volum deplin și calitativ.

Instanța de recurs reține că unul din criteriile orientative generale de apreciere a prejudiciului moral este criteriul echității, care exprimă că indemnizația trebuie să prezinte o justă și integrală despăgubire.

Potrivit jurisprudenței CEDO, acest criteriu se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit. Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor.

Suplimentar, instanța de recurs relevă că recurentul a avut în mod formal acces la o procedură care să îi permită recunoașterea încălcării drepturilor sociale și individuale de către prestatorii de servicii medicale și să obțină acordarea de reparații

pentru prejudiciul suferit.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată ca fiind întemeiată pretenția lui Victor Saranciuc cu privire la încasarea prejudiciului moral și consideră că suma de 10 000 de lei pentru repararea prejudiciului moral cauzat prin neacordarea serviciilor medicale în volum deplin și calitativ constituie o satisfacție echitabilă a despăgubirilor și ar atinge scopul și finalitatea prevăzută de lege, care urmează a fi încasată de la IMSP SCM „Sfânta Treime” care se face vinovat în prestarea serviciilor medicale necorespunzătoare.

Or, la determinarea cuantumului prejudiciului moral urmează să se respecte criteriul echității, care presupune că despăgubirile pentru prejudiciul moral trebuie să fie juste, raționale și echitabile, adică trebuie stabilite în așa fel încât să asigure efectiv o compensare suficientă a prejudiciului moral cauzat, ca astfel să fie menținut echilibrul între daunele efectiv pricinuite și suma acordată.

Totodată, nu pot fi reținute argumentele recurentului Victor Saranciuc precum că suma de 50 000 de lei cu titlu de prejudiciu moral pentru suferințele suportate în urma acțiunilor și inacțiunilor personalului medical, angajați întru acordarea asistenței medicale de calitate și remunerați din contul mijloacelor bugetului de stat, va constitui o satisfacție echitabilă, deoarece aceasta este vădit disproporțională și excesivă, nefiind în relație de proporționalitate cu gravitatea suferințelor psihice suportate.

Cu referire la alegația recurentului despre faptul că nu a fost citat pentru a participa la ședința de judecată din cadrul Curții de Apel Chișinău, instanța de recurs menționează că citațiile pentru ședințele de judecată din 19 septembrie 2019, ora 10:00 și 31 octombrie 2019, or. 12:00 au fost expediate la adresa electronică a avocatului Stela Odobescu stela0405@yahoo.com (f.d. 117-118), adresă indicată în mandatul avocațial (f.d. 21).

Totodată, instanța de recurs menționează că încheierea din 04 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care nu s-a dat curs cererii de apel a fost expediată la aceeași adresă electronică, fiind recepționată și înlăturate neajunsurile anume de către avocatul Stela Odobescu (f.d. 103-115). Din cele menționate, se constată omisiunea avocatului de a-și verifica poșta electronică și de a presta servicii juridice calitativ și corespunzător.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Materialele cauzei denotă că Victor Saranciuc a achitat taxa de stat la depunerea cererii de apel în sumă de 75 de lei (f.d.108) și la depunerea cererii de recurs în sumă de 50 de lei (f.d.141). prin urmare, cheltuielile suportate de către Victor Saranciuc urmează a fi compensate din contul intimatului IMSP SCM „Sfânta Treime”.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge pretenția lui Victor Saranciuc cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică suportate. Or, Victor Saranciuc nu a prezentat în instanța de fond și de apel, și nici nu a anexat la cererea de recurs bonurile de plată ce ar confirma achitarea serviciilor de asistență juridică.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au stabilit circumstanțele cauzei și nu este necesară

verificarea suplimentară și administrarea de noi dovezi, însă au apreciat arbitrar probele administrate și au aplicat eronat normele de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Victor Saranciuc, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu adoptarea unei noi hotărâri de prin care acțiunea se admite parțial.

În conformitate cu art. 445, alin. (1), lit. b) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Victor Saranciuc.

Se casează integral decizia din 31 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 29 martie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani privind încasarea prejudiciului moral cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care,

Se admite parțial acțiunea lui Victor Saranciuc cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Se încasează din contul IMSP SCM „Sfânta Treime”, mun. Chișinău, str. A.Russo 11/1 în beneficiul lui Victor Saranciuc, cod personal 0961907548078 prejudiciul moral în mărime de 10 000 (zece mii) de lei și cheltuielile suportate la achitarea taxei de stat în sumă de 125 (una sută douăzeci și cinci) de lei.

În rest, cerințele lui Victor Saranciuc se resping.

Se încasează din contul IMSP SCM „Sfânta Treime”, mun. Chișinău, str. A.Russo 11/1 în beneficiul bugetului de stat, taxa de stat în sumă de 300 (trei sute) de lei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic

Nicolae Craiu